

تفکر طراحی پارامتریک (PDT) ، رویکردی نوین به سوی

طراحی شهری انعطاف پذیر

نگار درویش^{۱*}، دکتر منوچهر طبیبیان

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد طراحی ارشد دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات negar.darvish۹۲@gmail.com

۲- استاد دانشگاه تهران tabibian@ut.ac.ir

چکیده

شهر موجودی پویا و در حال تغییر است. وجود زیر سیستم های مختلف و روابط متقابل میان آن ها بر این پیچیدگی می افزاید. از این رو بسیاری از اندیشمندان شهر به دنبال وارد کردن تفکرات نوین و ابزارهای جدید در حوزه طراحی شهری هستند تا بتوانند انعطاف پذیری را در در بخش های مختلف فرآیند طراحی از تعریف و تبیین مساله طراحی تا برآورد نتیجه نهایی یا محصول طراحی وارد نمایند. تفکر طراحی پارامتریک یک روش نو و بدیع است که در طول فرآیند از همان ابتدا تا انتها ، کلیه مراحل فرآیند طراحی را در نظر گرفته و با ایجاد ارتباط یکپارچه و همه جانبه میان داده ها و الزامات طراحی ، فرآیند طراحی را وارد یک چرخه ی بازگشتی و در نهایت پاسخی منطقی و انعطاف پذیر می کند. در مقاله پیش رو ابتدا به تعریف مساله طراحی و لزوم طراحی انعطاف پذیر و سپس معرفی رویکرد نوین طراحی شهری پارامتریک پرداخته می شود.

واژه های کلیدی: طراحی شهری ، انعطاف پذیر ، پارامتریک ، تفکر طراحی پارامتریک (PDT)

۱- مقدمه

بعد از تحولات انقلاب صنعتی و با پیشرفت تکنولوژی و ظهور نیازهای جدید ، بافت سنتی و ارگانیک شهرها که بر اساس اصول اقلیمی و محیط پیرامون شکل گرفته بود ، به تدریج به دست فراموشی سپرده شده و اندیشه های جدید جایگزین آن شده است. مدرنیته بدون توجه به هویت بومی و اجتماعی ، با استفاده از فرم های افلاطونی به خلق فضاهای بی روح و ناکارآمد کرده است. این در حالی است که شهر مانند ارگانیک زنده ، دائم در حال تغییر و تحول هستند و هر روزه نیازهای جدیدی در آن مطرح می شود. نتیجه گذار از مدرنیته این است که این اندیشه ، حداقل در تعریف و طراحی شهری ، پاسخگوی استفاده کنندگان از فضا نبوده و در واکنش به تحولات پیش آمده بی پاسخ است. رویکرد مدرن به فضاهای شهری بر مبنای کانسپت فضای ایزوتروپیک (فضای دارای خواص مشابه) شکل گرفته است ؛ در حالیکه شهرهای سنتی در بافت های قدیمی دارای هندسه های ارگانیک می باشند. این ترکیب که بر اثر مرور زمان و بر مبنای عوامل بسیاری پدید آمده است ، پایدار نموده و دارای مزایایی مختلف و البته تاثیرگذار می باشد که باعث ایجاد حس تعلق و تصور ذهنی در مردم می شود. تمامی موارد ذکر نشان می دهد که در برخورد های کنونی با فضاهای قدیمی یا جدید نیازمند تفکری انعطاف پذیر می باشیم. یکی از رویکردهای نوین در بحث طراحی ، تفکر طراحی پارامتریک می باشد. تفکری که از طراحی احجام و معماری شروع شده و در سال های اخیر در حال ورود به حوزه طراحی شهری به صورت تدریجی می باشد. در ادامه این مقاله به توضیح مفهوم پارامتریک و مزایای استفاده از آن در فرآیند طراحی می پردازیم.